

Sygn. akt VII U 1808/15

## WYROK

**W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 6 kwietnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

**Przewodniczący – Sędzia SO Danuta Dadej - Więsyk**

p.o. Protokolanta sądowego Wioleta Skobel

po rozpoznaniu w dniu 6 kwietnia 2016 roku w Lublinie

sprawy W. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania W. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 17 września 2015 roku znak (...)

**zmienia zaskarżoną decyzję i ustala W. L. prawo do emerytury począwszy od dnia (...) roku.**

**Sygn. akt VII U 1808/15**

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 września 2015 roku, znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił W. L. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 748) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.), z uwagi na to, że na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 15 - letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Zakład nie zaliczył do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Zakładzie (...) w B.:

- od dnia 1 września 1972 roku „do”, jak to określił Zakład, z uwagi na trudności z ustaleniem końcowej daty zatrudnienia w szczególnych warunkach związane z poprawką w świadectwie pracy daty ustania zatrudnienia;

- od dnia 24 października 1976 roku do dnia 31 stycznia 1977 roku z uwagi na to, że w świadectwie pracy w szczególnych warunkach wskazano stanowisko „pomocnik na oddziale produkcyjnym” podczas gdy w świadectwie pracy z dnia 31 grudnia 1988 roku nie wykazano takiego stanowiska pracy w okresie zatrudnienia. Nadto zakład wskazał, że podany w świadectwie pracy w szczególnych warunkach podano okres pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy nie odpowiada treści dokumentów z której wynika, że po odbyciu służby wojskowej wnioskodawca podjął pracę dopiero od dnia 2 listopada 1976 roku;

- od dnia 1 lutego 1977 roku do dnia 31 stycznia 1986 roku z uwagi na to, że w świadectwie pracy w szczególnych warunkach wskazano stanowisko „nastawiacz maszyn i urządzeń” podczas gdy w świadectwie pracy z dnia 31 grudnia 1988 roku nie wykazano takiego stanowiska pracy w okresie zatrudnienia;

- od dnia 1 lutego 1986 roku do dnia 31 grudnia 1988 roku z uwagi na brak określenia daty wystawienia świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, która to okoliczność wzbudziła wątpliwości organu rentowego co do tego dokumentu;

- od dnia 19 września 1994 roku do dnia 31 grudnia 1994 roku z uwagi na niezgodność treści świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach w zakresie określenia stanowiska pracy, w którym wskazano stanowisko „przykręcacz – wiązacz osnów na krosnach”, z treścią świadectwa pracy z dnia 30 kwietnia 2002 roku w tym zakresie, gdzie wskazano stanowisko „zakładacz osnów”;

- od dnia 1 stycznia 1995 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku z uwagi na to, że w świadectwie pracy w szczególnych warunkach wskazano stanowisko „nastawiacz maszyn i urządzeń” podczas gdy w świadectwie pracy z dnia 30 kwietnia 2002 roku nie wykazano takiego stanowiska pracy w okresie zatrudnienia. Nadto organ rentowy wskazał, że świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach budzą wątpliwości z uwagi na brak daty ich wystawienia (decyzja – k. 30 akt rentowych).

W odwołaniu W. L. nie zgodził się ze wskazaną decyzją podnosząc okoliczności dotyczące czasowych okresów zatrudnienia w Zakładzie (...) w B. oraz zajmowanych stanowisk pracy oraz wnosząc o wysłuchanie świadków na okoliczność warunków pracy istniejących w okresach objętych sporem (odwołanie – k. 2 – 2v. akt sądowych).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podnosząc argumenty, które legły u podstaw zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie – k. 3 – 3v. a.s.).

### **Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:**

W. L., urodzony (...), w dniu(...)roku złożył wniosek o emeryturę. W jego treści zawarł oświadczenie o tym, że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Na podstawie przedłożonych dokumentów organ rentowy uznał za udowodniony na dzień 1 stycznia 1999 roku łączny okres podlegania ubezpieczeniom w wymiarze 26 lat, 1 miesiąca i 27 dni, w tym 25 lat, 11 miesięcy i 5 dni okresów składkowych oraz 2 miesiące i 22 dni okresów nieskładkowych. W zaskarżonej decyzji organ rentowy nie uwzględnił do stażu pracy w szczególnych warunkach żadnego okresu zatrudnienia ubezpieczonego (okoliczności bezsporne).

W. L. z dniem 1 września 1970 roku został zatrudniony w Zakładach (...) w B. (następnie Zakład (...) S.A.) na stanowisku ucznia w ramach praktycznej nauki zawodu w zawodzie tkacza w (...) Szkole (...) dla Pracujących przy zakładzie pracy, którą odbywał do dnia 30 września 1972 roku. W pierwszym roku nauki zawodu naprzemiennie uczestniczył w zajęciach teoretycznych w szkole i praktycznych na warsztacie, natomiast w drugim częściowo odbywały się warsztaty.

W związku z zakończeniem praktycznej nauki zawodu z dniem 1 października 1972 roku powierzono ubezpieczonemu stanowisko tkacza na krosnach (...) z przydziałem do świadczenia pracy na wydziale tkalni. Na tym stanowisku zajmował się obsługą trzech krosien, co polegało na wiązaniu nitek, w ramach produkcji wełny chesankowej. Pracę świadczył w ramach ośmiogodzinnej normy czasu pracy w akordowym systemie płacowym na hali na której znajdowało się ponad dwieście krosien. Opisane obowiązki wykonywał do dnia 31 marca 1974 roku.

Z dniem 1 marca 1974 roku powierzono ubezpieczonemu stanowisko podmistrza na krosnach (...) na wydziale tkalni, na którym wraz z mistrzem był zobowiązany zapewnić sprawność pracy maszyn tkackich, eliminować ich błędy mechaniczne w toku pracy, w taki sposób aby przez cały cykl produkcyjny maszyny spełniały swoje zadania, tj. wytwarzały produkty według wzorów, metryczek technologów i zamówień, tj. utrzymać w ciągłej sprawności maszyny tkackie. Skarżący zajmował się nadzorem pracy i usuwaniem awarii oraz remontami 26 krosien, które obsługiwały

tkaczki. Wymieniał drewniane elementy oraz skórzane paski. Pracę wykonywał w systemie trzy zmianowym, a usuwanie awarii i remonty były przeprowadzane bezpośrednio na wydziale tkalni na bieżąco z uwagi na akordowy system czasu pracy tkaczek. W sytuacji zapotrzebowania zajmował się również przekręcaniem i zakładaniem osnów z nicielnicami krosen.

W okresie od dnia 25 października 1974 roku do dnia 8 października 1976 roku ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową, po zakończeniu której powrócił do pracy u dotychczasowego pracodawcy z dniem 2 listopada 1976 roku. Zostało powierzone skarżącemu stanowisko robotnika transportu wewnętrznego – wagowego na wydziale wykańczalni. Na zajmowanym stanowisku skarżący pracował w sześciuosobowej brygadzie, której pracownicy zajmowali się składaniem i pakowaniem tkani. Do obowiązków ubezpieczonego należało ustalenie wagi metra bieżącej tkaniny, w którym to celu odbierał złożoną przez inną osobę w kostkę tkaninę, następnie kładł na wagę a stwierdzone wartości podawał maszynistce, która z kolei wypisywała etykiety, które skarżący przymocowywał do beli tkani. Na wydziale wykańczalni wykonywana była obróbka tkanin z wykorzystaniem środków chemicznych, których przy wykonywaniu swoich obowiązków ubezpieczony nie używał.

Z dniem 8 grudnia 1977 roku powierzono ubezpieczonemu ponownie stanowisko podmistrza na wydziale tkalni, tożsame tym które wykonywał podczas uprzedniej pracy na tym stanowisku. Analogicznie co do rodzaju wykonywanej przez skarżącego pracy rzecz się miała w odniesieniu do okresu zatrudnienia na stanowisku nastawiacza maszyn włókienniczych na wydziale tkalni od dnia 1 października 1979 roku do dnia 31 października 1984 roku oraz w doniesieniu do zatrudnienia na stanowisku mistrza krosien (...) na wydziale tkalni od dnia 1 listopada 1984 roku do zakończenia zatrudnienia.

Stosunek pracy ubezpieczonego ustał w wyniku rozwiązania umowy o pracę z dniem 31 grudnia 1988 roku.

Ubezpieczony ponownie zatrudniony został w Zakładach (...) w B. (następnie Zakład (...) S.A.) z dniem 19 września 1994 roku na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku zakładacza osnów na wydziale tkalni. Na zajmowanym stanowisku skarżący w sytuacji zamiany asortymentu zakładał na krosna wał osnowy z nicielnicami oraz płocha, tj. grzebień, czyli tzw. barda. Nadto skarżący zajmował się zmianą i przykręcaniem osnów krosen, co wiązało się z koniecznością rozczesania starej osnowy na stole na którym specjalna maszyna wiązała nitki, które to nici skarżący następnie przeciągał przez nicielnicę, które to czynności powtarza na kolejnych krosnach. W razie konieczności zajmował się również naprawą krosen. Wskazane obowiązki oprócz skarżącego wykonywał jeszcze jeden pracownik na zmianie. Opisane obowiązki wykonywał do dnia 31 maja 1995 roku na podstawie czterech umów o pracę zawartych na czas określony.

Z dniem 1 czerwca 1995 roku skarżącemu powierzone zostały obowiązki na stanowisku podmistrza na wydziale tkalni, tożsame tym które wykonywał podczas uprzedniej pracy na tym stanowisku, które wykonywał do dnia 31 grudnia 1998 roku na podstawie siedmiu umów o pracę zawartych na czas określony oraz umowy o pracę z dnia 25 września 1996 roku zawartej na czas nieokreślony.

(zaświadczenie o odbyciu zasadniczej służby wojskowej – k. 27 akt kapitałowych; umowy o pracę, zaświadczenie ws. odbycia praktycznej nauki zawodu, odpis świadectwa ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej, pismo ws. powierzenia stanowiska tkacza na krosnach, pismo ws. przeniesienia na stanowisko podmistrza, pismo ws. przeniesienia na stanowisko podmistrza, pismo ws. powierzenia obowiązków nastawiacza maszyn, pisma ws. powierzenia obowiązków mistrza, świadectwa pracy, pismo ws. przeniesienia na stanowisko podmistrza z dnia 23 maja 1995 roku – akta osobowe – k. 25 a.s.; świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach – k. 8 – 11 a.r.; zeznania ubezpieczonego W. L. – k. 17v. – 18, 31 v. a.s.; zeznania świadka H. Ź. – k. 30v. – 31 a.s.; zeznania świadka E. R. – k. 31 a.s.)

Przystępując do oceny dowodów osobowych należy stwierdzić, że przesłuchani w sprawie świadkowie to osoby obce dla ubezpieczonego. Świadek H. Ź. pracował w zakładzie zatrudniającym skarżącego w okresie od 1970 roku do 2001 roku jako uczeń, tkacz, podmistrz, nastawiacz maszyn, mistrz oraz technolog na wydziale tkalni. Świadek E. R. pracował we wskazanym podmiocie w okresie od 1972 roku do 2001 roku na stanowisku tkacza a następnie jako podmistrz

oraz nastawiacz maszyn na wydziale tkalni. Obydwaj świadkowie pracowali na wydziale na którym w okresach od dnia 1 października 1972 roku do dnia 24 października 1974 roku, od dnia 8 grudnia 1977 roku do dnia 31 grudnia 1988 roku oraz od dnia 19 września 1994 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku pracę świadczył ubezpieczony. Nadto świadek E. R. zeznał, że zdarzało się że pracował ze skarżącym na tej samej zmianie. Okoliczności te w ocenie Sądu pozwalają na przyjęcie wniosku, że wskazani świadkowie posiadają niezbędne wiadomości dotyczące okoliczności zatrudnienia ubezpieczonego w okresie objętym sporem pokrywającym się z okresami bezpośredniego kontaktu świadków ze skarżącym. Świadkowie szczegółowo opisali zakres obowiązków skarżącego oraz warunki w jakich były one wykonywane, zgodnie stwierdzając, że ubezpieczony pracował na wydziale tkalni jako podmistrz, jednocześnie zaznaczając, że zakres obowiązków na tak określonym stanowisku ze stanowiskiem określonym jako nastawiacz maszyn był tożsamy, co znajduje potwierdzenia w zeznaniach ubezpieczonego. W ocenie Sądu wskazany argument w pełni usprawiedliwia wniosek o tożsamości czynności wykonywanych na tych różnie określanych stanowiskach. Nadto należy wskazać, że zeznania świadków są logiczne, wzajemnie się uzupełniają oraz korelują z zeznaniami ubezpieczonego, wobec czego Sąd uznał je za wiarygodne. Również organ rentowy nie podniósł okoliczności które mogłyby godzić w wiarygodność ich zeznań.

Powyzsza ocena dotyczy również zeznań ubezpieczonego, skoro były one zgodne z wiarygodnymi zeznaniami świadków. Skarżący szczegółowo opisał wykonywane przez siebie czynności. Zdaniem Sądu brak jest jakichkolwiek podstaw do kwestionowania jego zeznań, wobec czego Sąd uznał je za wiarygodne. Z tym jednakże zastrzeżeniem, że nie zasługiwały na wiarę zeznania skarżącego w zakresie w jakim twierdził, że pracował na stanowisku tkacza do rozpoczęcia służby wojskowej, tj. do dnia 24 października 1974 roku, z uwagi na ich sprzeczność z treścią dokumentów zawartych w aktach osobowych z których w sposób jednoznaczny wynika, że przed rozpoczęciem służby w okresie od dnia 1 marca 1974 roku do dnia 24 października 1974 roku pracował na stanowisku podmistrza na wydziale tkalni.

Stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił również w oparciu o powołane dowody z dokumentów. Ich autentyczność w toku procesu nie była kwestionowana przez strony. Ich forma oraz treść nie wzbudziła ponadto wątpliwości co do ich autentyczności z urzędu, wobec czego zostały one uznane za wiarygodne w całości i jako takie stanowiły pełnowartościowe źródło informacji o okolicznościach faktycznych w sprawie. Ocena ta odnosi się również do wystawionych przez pełnomocnika syndyka masy upadłości zakładu pracy skarżącego świadectw pracy w szczególnych warunkach w zakresie poczynionych ustaleń co do okresów zajmowania przez ubezpieczonego stanowisk pracy oraz charakteru wykonywanej przez niego w tych okresach pracy. W tym zakresie Sąd równocześnie nie dał wiary wskazanym dokumentom w zakresie w jakim pozostawały w sprzeczności z treścią znajdujących się w aktach osobowych dokumentów. Nadto należy wskazać, że sam brak daty wystawienia wskazanych dokumentów, na co powoływał się organ rentowy w zaskarżonej decyzji, nie stanowi dostatecznej podstawy dla odmowy mocy dowodowej tych dokumentów, przy równoczesnym uwzględnieniu okoliczności, że Zakład nie wskazał co do jakich jeszcze okoliczności oprócz daty jej brak budzi wątpliwości. Odnosząc się natomiast co do powołanych przez organ rentowy rozbieżności treść wskazanych dokumentów ze świadectwami pracy w zakresie nazw stanowisk pracy zajmowanych przez ubezpieczonego w okresach objętych sporem należy podnieść, że są one wynikiem próby dostosowania nazewnictwa stanowisk pracy skarżącego stosowanego przez byłego pracodawcę w czasie trwania zatrudnienia ubezpieczonego, do nazewnictwa stanowisk pracy przyjętego w akcie resortowym powołanym we wskazanych świadectwach pracy w szczególnych warunkach przez pełnomocnika syndyka. Próba dostosowania nazewnictwa w tym zakresie wynikała z okoliczności niestosowania przez byłego pracodawcę nazewnictwa stanowisk pracy określonego w akcie resortowym, co w żadnej mierze nie może obciążać ubezpieczonego.

### ***Sąd Okręgowy zważył, co następuje:***

Odwołanie W. L. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Do okoliczności spornych w rozpoznawanej sprawie, biorąc pod uwagę treść zaskarżonej decyzji oraz odwołania należy możliwość zakwalifikowania okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Zakładach (...) w B. (następnie Zakład (...) S.A.) od dnia 1 września 1970 roku do dnia 31 grudnia 1988 roku oraz od dnia 19 września 1994 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku w łącznym wymiarze 22 lat, 7 miesięcy i 13 dni, jako pracy w szczególnych warunkach, celem ustalenia, w

związku z nieuznaniem przez organ rentowy żadnego okresu zatrudnienia ubezpieczonego jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, czy legitymuje się on 15 – letnim okresem tak kwalifikowanej pracy.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 b pkt 20 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748) – zwanej dalej ustawą emerytalną, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego dla mężczyzn urodzonych po dniu 30 września 1953 roku co najmniej 67. Ubezpieczony nie ukończył wyżej wymienionego wieku, zatem nie spełnia warunków niezbędnych do ustalenia mu prawa do emerytury w oparciu o powołany przepis.

Natomiast w myśl art. 46 w związku z art. 32 ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku, a przed dniem 1 stycznia 1969 roku będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym niż wskazany, jeżeli nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego i warunki do uzyskania emerytury określone w tych przepisach spełnią do dnia 31 grudnia 2008 roku. Przy czym wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których wymienionym osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Według § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) – zwanego w dalszej części rozporządzeniem Rady Ministrów, pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. W. L. do dnia 31 grudnia 2008 roku nie osiągnął wymaganego przez cytowany przepis wieku emerytalnego 60 lat.

Jednakże zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej, mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat. Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przepis art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 32 ust. 4 ustawy).

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Według § 3 rozporządzenia Rady Ministrów okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie § 1 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Sumując powyższe, aby nabyć prawo do emerytury W. L. musiał spełnić łącznie następujące przesłanki:

- 1) osiągnąć obniżony do 60 lat wiek emerytalny;
- 2) nie przystąpić do otwartego funduszu emerytalnego;
- 3) na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodnić:
  - a) co najmniej 15 - letni okres wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz
  - b) staż pracy w wymiarze co najmniej 25 lat.

Bezspornym jest, że ubezpieczony w dniu wydania zaskarżonej decyzji ukończył wymagane 60 lat, na dzień 1 stycznia 1999 roku legitymuje się 25 - letnim stażem pracy oraz że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Przechodząc do oceny, czy ubezpieczony spełnia również warunek legitymowania się co najmniej 15 – letnim stażem pracy w warunkach szczególnych należy wskazać, że skarżący występując do organu rentowego o przyznanie świadczenia emerytalnego przedłożył na okoliczność wykonywania prac w szczególnych warunkach świadectwa wystawione przez podmiot zatrudniający, obejmujące części okresu objętego sporem, wobec treści którego Zakład podniósł wskazane we wcześniejszej części uzasadnienia zarzuty co do których Sąd odniósł się we wcześniejszej części uzasadnienia.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w którym Sąd oparł się na dokumentach znajdujących się w aktach Zakładu i osobowych ubezpieczonego, jego zeznaniach złożonych w trybie art. 299 k.p.c. oraz zeznaniach świadków, pozwoliło ustalić w sposób pewny, że ubezpieczony wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracę w warunkach szczególnych w okresie zatrudnienia w Zakładach (...) w B. (następnie Zakład (...) S.A.) od dnia 1 października 1972 roku do dnia 24 października 1974 roku, od dnia 8 grudnia 1977 roku do dnia 31 grudnia 1988 roku oraz od dnia 19 września 1994 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku w łącznym wymiarze 16 lat, 4 miesięcy i 29 dni.

Jak bowiem wynika z poczynionych ustaleń w okresie od dnia 1 października 1972 roku do dnia 28 lutego 1974 roku na stanowisku tkacza na wydziale tkalni skarżący zajmował się obsługą trzech krosen, co polegało na wiązaniu nitek, w ramach produkcji wełny czesankowej. Wskazane czynności odpowiadają rodzajowi pracy opisanemu w wykazie A, Dział VII „W przemyśle lekkim”, poz. 4 „Prace przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych”, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów oraz stanowisku tkacz, wymienionemu w Wykazie A, Dziale VII „W przemyśle lekkim”, poz. 4 „Prace przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych”, pkt 7, stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego – zwanego w dalszej części zarządzeniem resortowym.

Nadto z poczynionych ustaleń wynika, że w okresach zatrudnienia na stanowisku podmistrza od dnia 1 marca 1974 roku do dnia 24 października 1974 roku, od dnia 8 grudnia 1977 roku do dnia 30 września 1979 roku i od dnia 1 czerwca 1995 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku oraz na stanowisku nastawiacza maszyn włókienniczych od dnia 1 października 1979 roku do dnia 31 października 1984 roku jak na stanowisku mistrza od dnia 1 listopada 1984 roku do dnia 31 grudnia 1988 roku skarżący wykonywał prace związane z nadzorem pracy i usuwaniem awarii oraz remontami 26 krosien obsługiwanych przez tkaczki, w ramach których wymieniał drewniane elementy oraz skórzane paski bezpośrednio na wydziale tkalni na bieżąco z uwagi na akordowy system czasu pracy tkaczek. Wskazane czynności

odpowiadają rodzajowi pracy opisanemu w wykazie A, Dział VII „W przemyśle lekkim”, poz. 4 „Prace przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych”, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów oraz stanowisku konserwator maszyn i urządzeń, wymienionemu w Wykazie A, Dziale VII „W przemyśle lekkim”, poz. 4 „Prace przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych”, pkt 47, stanowiącym załącznik nr 1 do aktu resortowego.

Natomiast w okresie zatrudnienia na stanowisku zakładacza osnów od dnia 19 września 1994 roku do dnia 31 maja 1995 roku skarżący w sytuacji zamiany asortymentu zakładał na krosna wał osnowy z nicielnicami oraz płocha, tj. grzebień, czyli tzw. barda. Nadto jak ustalono zajmował się zmianą i przykręcaniem osnów krosen, co wiązało się z koniecznością rozczesania starej osnowy na stole na którym specjalna maszyna wiązała nitki, które to nici skarżący następnie przeciągał przez nicielnicę. Wskazane czynności odpowiadają rodzajowi pracy opisanemu w wykazie A, Dział VII „W przemyśle lekkim”, poz. 4 „Prace przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych”, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów oraz stanowisku przykręcacz – wiązacz osnów (na krosnach) oraz nastawiacz maszyn i urządzeń, wymienionych w Wykazie A, Dziale VII „W przemyśle lekkim”, poz. 4 „Prace przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych”, pkt 5 i pkt 47, stanowiącym załącznik nr 1 do aktu resortowego.

Dokonując oceny charakteru pranego okresów zatrudnienia skarżącego na stanowisku podmistrza, nastawiacza maszyn włókienniczych oraz mistrza jak również na stanowisku zakładacza osnów Sąd miał na uwadze poczynione ustalenia z których wynika, że świadcząc pracę na pierwszych trzech stanowiskach skarżący w sytuacji zapotrzebowania zajmował się również przekręcaniem i zakładaniem osnów z nicielnicami krosen natomiast czasie pracy na ostatnim z wymienionych w razie konieczności zajmował się również naprawą krosen. Wskazane okoliczności nie wyłączały możliwości uznania okresów zatrudnienia na wskazanych stanowiskach za okresy pracy w warunkach szczególnych, mając na uwadze aprobowany przez Sąd Okręgowy pogląd wypracowany w orzecznictwie, zgodnie z którym wykonywanie przez pracownika u jednego pracodawcy w tym samym czasie (okresie) różnych rodzajów pracy w szczególnych warunkach (wymienionych w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, nie może pozbawiać takiego pracownika uprawnienia do zaliczenia tego okresu do zatrudnienia w szczególnych warunkach, wymaganego do emerytury na podstawie art. 32 ust. 1, 2 i 4 ustawy emerytalnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2012 roku, sygn. akt II UK 103/11).

Należy w tym miejscu należy również podkreślić, że Sąd Okręgowy w pełni aprobuje stanowisko Sądu Najwyższego, które nakazuje przy ustalaniu, czy praca wykonywana była w warunkach szczególnych, kierować się przede wszystkim rzeczywistym zakresem obowiązków, a nie nazwą stanowiska pracy (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2011 r., sygn. III UK 174/10, z dnia 9 marca 2010 r., sygn. I UK 324/09; z dnia 8 czerwca 2011 r., sygn. I UK 393/10). Nie ma zatem znaczenia fakt, że ubezpieczony formalnie miał powierzone stanowiska pracy, które nie zostały wymienione w wykazie stanowiącym załącznik do odpowiedniego aktu resortowego skoro ustalono, że faktycznie świadczył on pracę zaliczaną do wykonywanych w szczególnych warunkach na podstawie przepisów cytowanego rozporządzenia Rady Ministrów.

Nie podlegał natomiast zaliczeniu do stażu pracy w szczególnych warunkach okres zatrudnienia ubezpieczonego na stanowisku robotnika transportu wewnętrznego – wagowego z przydziałem świadczenia pracy na wydziale wykańczalni od dnia 2 listopada 1976 roku do dnia 7 grudnia 1977 roku. Jak wynika bowiem z poczynionych ustaleń na tym stanowisku ubezpieczony pracował w sześciuosobowej brygadzie, której pracownicy zajmowali się składaniem i pakowaniem tkani, a do obowiązków skarżącego należało ustalenie wagi metra bieżącej tkaniny, w którym to celu odbierał złożoną przez inną osobę w kostkę tkaninę, następnie kładł na wagę, a stwierdzone wartości podawał maszynistce, która z kolei wypisywała etykiety, które skarżący przymocowywał do beli tkani. Zasadnym było za tym uznanie, że wskazane prace nie mogą być uznane za wymienione w rozporządzeniu Rady Ministrów, co ma przesądzające znaczenie dla możliwości kwalifikowania danego okresu zatrudnienia jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2005 roku, I UK 41/05). Poczynione ustalenia, zdaniem Sądu, w sposób nie budzący wątpliwości nie dają bowiem podstaw do przyjęcia, że skarżący we wskazanym okresie wykonywał prace, które można zakwalifikować jako ciężkie prace związane z załadunkiem, wyładunkiem oraz przeładunkiem materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących w transporcie,

wymienione w wykazie A, Dział VIII „W transporcie i łączności”, poz. 1, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów.

Z tego względu bez znaczenia pozostaje okoliczność pracy na wydziale wykańczalni, gdzie wykonywana była obróbka tkanin z wykorzystaniem środków chemicznych, których jak ustalono przy wykonywaniu swoich obowiązków ubezpieczony nie używał. Samo bowiem przebywanie w pobliżu stanowisk pracy ewentualnie mogących być uznanymi za związane z pracą w warunkach szczególnych nie jest wystarczające do uznania pracy skarżącego jako świadczonej w takich warunkach. Nadto bez znaczenia dla oceny żądania odwołania co do okresu zatrudnienia na stanowisku robotnika transportu wewnętrznego - wagowego pozostawała okoliczność przedłożenia przez ubezpieczonego świadectwa pracy w szczególnych warunkach wystawionego przez syndyka masy upadłości podmiotu zatrudniającego, które poświadczało zatrudnienie na stanowisku pomocnika w oddziale produkcyjnym. Trzeba bowiem wskazać, że przyznanie świadczenia emerytalnego na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy emerytalnej w związku z § 2 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów następuje co prawda na podstawie świadectwa potwierdzającego wykonywanie zatrudnienia w warunkach szczególnych, które jednak jak każdy dokument nieurzędowy w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c. podlega kontroli zarówno co do prawidłowości wskazanych w nim faktów, z uwagi na to, że podmiot wydający to świadectwo nie jest organem państwowym ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 10 września 2013 roku, III AUa 310/13).

Jak wskazano wyżej przeprowadzone postępowanie dowodowe nie dawało podstaw do zakwalifikowania wskazanego w tym świadectwie okresu pracy jako wykonywanej w warunkach szczególnych. Nadto należy wskazać, że określanie dla celów emerytalnych stanowisk pracy jako "pracy wykonywanej w szczególnych warunkach" w rozumieniu wykazów stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów nie należy do kompetencji pracodawcy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2005 roku, I UK 351/04).

Mając na uwadze ocenę charakteru prawnego okresu zatrudnienia ubezpieczonego na stanowisku robotnika transportu wewnętrznego - wagowego Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia przy ustalaniu stażu pracy w warunkach szczególnych okresu pełnienia przez skarżącego zasadniczej służby wojskowej od dnia 25 października 1974 roku do dnia 8 października 1976 roku. Zgodnie bowiem z wypracowanym w orzecznictwie poglądem, który Sąd Okręgowy w pełni podziela, zachowanie statusu pracownika zatrudnionego w szczególnych warunkach w rozumieniu § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów w okresie pełnienia służby wojskowej, co skutkuje dopuszczalnością zaliczenia czasu tej służby do stażu uprawniającego do wcześniejszej emerytury, następuje wyłącznie w sytuacji gdy pracownik zatrudniony był w szczególnych warunkach przed jej rozpoczęciem, i po zakończeniu tej służby powraca do tego zatrudnienia, jednak w przepisany terminie (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 4 grudnia 2013 roku, II UK 217/13; z dnia 25 lutego 2010 roku, II UK 215/09; z dnia 9 marca 2010 roku, I UK 333/09; z dnia 17 maja 2012 roku, I UK 399/11; z dnia 24 maja 2012 roku, II UK 265/11 oraz wyroki Sądów Apelacyjnych w Krakowie z dnia 23 kwietnia 2013 roku, III AUa 1412/12 i w Gdańsku z dnia 15 października 2013 roku, III AUa 213/13). Jak wynika z poczynionych ustaleń ubezpieczony z związku z powrotem do pracy w dniu 2 listopada 1976 roku nie rozpoczął wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Mając na uwadze wskazane poglądy i poczynione ustalenia wyłącznie zaliczenia było w pełni uzasadnione.

Uwzględnieniu w stażu pracy w szczególnych warunkach nie podlegał również okres praktycznie nauki zawodu w zawodzie tkacza w (...) Szkole (...) dla Pracujących przy zakładzie pracy, odbywanej przez skarżącego od dnia 1 września 1970 roku do dnia 30 września 1972 roku. Z poczynionych ustaleń wynika że we wskazanym okresie ubezpieczony w pierwszym roku nauki zawodu naprzemiennie uczestniczył w zajęciach teoretycznych w szkole i praktycznych na warsztacie, natomiast w drugim częściowo odbywały się warsztaty. Ustalenia te zdaniem Sądu w pełni usprawiedliwiają przyjęcie w realiach sprawy wypracowanego w orzecznictwie poglądu, zgodnie z którym, okres nauki zawodu połączonej z obowiązkiem doksztalcania się w zasadniczej szkole zawodowej nie stanowił okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej na zasadach określonych w § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2012 roku, sygn. akt I UK 262/11; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 sierpnia 2012 roku, sygn. akt I UK 130/12; wyrok Sądu Najwyższego z dnia



24 kwietnia 2009 roku, sygn. akt II UK 334/08). Bez znaczenia dla przyjęcia w realiach rozpoznawanej sprawie wskazanego poglądu pozostaje bowiem okoliczność, że skarżący odbywał praktyki. Równocześnie bowiem w ramach nauki zawodu skarżący uczestniczył w zajęciach teoretycznych w szkole. To zestawienie okoliczności ma znaczenie. Dla spełnienia wymagania wykonywania pracy w szczególnych warunkach istotne jest bowiem to, czy taka praca była przez pracownika faktycznie wykonywana stale. W realiach sprawy nie można było przyjąć aby ubezpieczony w sposób stały wykonywał czynności możliwe do zakwalifikowania jako szczególne.

Wyłączenia powyższe nie miały jednak wpływu na rozstrzygnięcie. Jak bowiem wynika z poczynionych ustaleń W. L. legitymuje się ogólnym stażem pracy wynoszącym ponad 25 lat, ukończył (...) lat życia, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz pracował w warunkach szczególnych ponad wymagany co najmniej 15 – letni okres, tj. przez 16 lat, 4 miesiące i 29 dni. Tym samym ubezpieczony spełnia wszelkie przesłanki do ustalenia mu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia (...) roku, tj. od dnia ukończenia 60 roku życia, czyli dnia w którym ziściła się ostatnia z przesłanek warunkujących nabycie prawa do emerytury, stosownie do art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477<sup>14</sup> § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.